

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA.

PERIODICH SATÍRICH, HUMORÍSTICH, IL-LUSTRAT Y LITERARI.
DONARÁ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

2 CUARTOS CADA NÚMERO PER TOT ESPANYA
y 10 centaus paper en l' isla de Cuba.
NUMEROS ATRASSATS 4 CUARTOS.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, 20
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya 8 rals.
Cuba y Puerto-Rico, 16.—Estranger, 18.

AUCELLS DE CASA.

CÁRLOS G. VIDIELLA.

Té tres cosas bonas: es jove, es catalá y toca l' piano com los concertistas de cap d' ala.

Quan alentat y sostingut per alguns amichs que l' admiravan y l' volian, vā anar-se'n à Fransa y Alemania, alguns deyan:—Per ventura pot apéndrehi alguna cosa? ¡Que no veuhen que 'n sab tant!

Vā anarhi y vā tornar. Vā posarse al piano y vā excitar l' entusiasme general. Lo cambi d' ayres havia vigorisat aquellas facultats naturals que l' adornan. Tornava posseint una gran execució y un gran gust: dominava l' piano.

Desde llavors l' hém sentit algunas, pocas vegadas: sempre son pocas tractantse de un artista tant estimat com ell. En algun concert de beneficencia, en algun altre, per ajudar á un company d' art... y pare Vd. de contar.

¿Qué ha fet durant tot aquest temps?

Los que l' coneixen més intimament diuen que ha estudiad.

¿Qué pot haver estudiad en Vidiella?

Diumenge ho sabréim, perque diumenge dona jun concert.

Un concert-Vidiella es sempre un aconteixement; pero are, à més de un aconteixement es un fet qu' excita la curiositat dels seus admiradors.

Cárolos G. Vidiella.

Jo no vull ferli l' elogi: ho resvoro per vostés. Vagínllo a sentir y págüinlo ab la moneda que 's me reixi. Jo no faré més que ferme eco de las impressions del públich de Barcelona.

A CA 'L APOTECARI.

Lo dia en que hi entrava en Quirse, hi havia sobre 'l taulell una dotzena de pastillas blancas.

Per si no ho sabian los dñe qui era aquest tal Quirse.

Era un vehi del carrer de la Claveguera, que tenia trenta ralets de renda y no 's donava 'l mal-de-cap de treballar, ni volia corre 'l peril d' arriscarlos en negocis més o menys aventureus.

Los trenta ralets l' hi bastavan per pagar lo lloguer, per menjar y beure, per anar al teatro un cop cada mes, y per comprar llaminaduras, porque han de saber qu' en Quirse tenia 'l vici de ser llaminer. Quan era criatura 'l vá contreure y no l' havia pogut deixar, ni al cap de quaranta anys.

Com deya, vá haver de anar a ca 'l apotecari perque tenia l' esposa malalta, y encare que no era cosa de cuidado 'l metje l' hi havia ordenat una medicina, y era del cas donarn'hi una xicra cada dos horas.

—Es dolsa? Es de bon pendre? vá preguntar en Quirse.

—Psé: d' aquella manera, vá respondre 'l metje, no sabent qué dirli.

—Medicinas amargantasi refunfunyava en Quirse: creguí que son los diners que més me dolen.. Es a dir, los diners que ván a ca 'l apotecari 'm dolen sempre; d' una friolera de res ne fán pagar un ull de la cara. Per xó vostés y ells, que deuen estar avinguts, extenen las receptas en llatí, porque 'ls tontos no las entenguém. De segur que si aquesta medicina val sis rals, á ca 'l adroguer no me 'n contan ni sis quartos.

—Donchs ja veurá, guardis de durla á ca 'l adroguer: gho tè entés? Després si 'ls remeys no fán efecte, totas las culpas son pèl metje.

—No s' enfadi, home, no s' enfadi, anirém á ca 'l apotecari... pero aixó no vol dir que 'ls diners que 'ls dono á guanyar son los que 'm dolen més... Al cap-de-vall ¿qué tenen á ca 'l apotecari? Quatre potingas, que totas plegadas no valen una pesseta.

Lo metje duya pressa y vá despedirse de 'n Quirse.

Lo llaminer entra, com los hi dit, á ca 'l apotecari, y avants de que l' hi despaxessin la recepta, vá preguntar quant valdria.

—L' apotecari respon:—Vuit rals.

En Quirse estarrufa 'l nas y remoleja: l' apotecari se 'l mira ab cara de tres déus, y en Quirse, recordantse de las ordres del metje, diu:

—Qué hi faréml... Despàxila, despàxila.

Mentre l' apotecari comensava á pesar l' ampolla, posant perdigons á l' altre platet de las balansas, en Quirse no perdia de vista las dotze pastillas de sobre 'l taulell. Eran blancas com la llet, tenian cristalizacions com lo sucre, rodonas, ben fetas, en una paraula era l' únic medicament de la botiga que l' hi feya goig.

Quina manera de glatir, mentres lo farmacéutich anava fent las sèvas barrejas!

Per últim aquest tingüé de ficarse á la rebotiga á buscar un preparat.

En Quirse 's quedava sol: es a dir sol, enterament no: eran tretze, ell y las pastillas.

De seguit no ván ser més que dotze. Vá estirar la mà y vá cruspírse una d' aquellas pastillas. Era dolsa refrescant, perfumada. ¡Oh! quina cosa més agradable!

En Quirse no vá pararse en brochs, y en un moment las dotze pastillas ván desapareixe.

L' apotecari vá tornar á sortir, y notant que 'l seu parroquià, qu' estava roseant, feya una suspensiò, com la criatura qu' es sorpresa en flagrant delicto, vá mirar lo taulell, y al notar la falta de las pastillas, vá menjarse la partida.

Al cap de una mica quan la medicina quedava llesta y després que 'n Quirse l' havia pagada, deya l' apotecari:

—Escolti ¿qué ha tocat unas pastillas que hi havia aquí sobre?

En Quirse:

—Jo... Fassa 'l favor de no ferme semblants preguntas gho tè entés?

—Home, hauria dit que las pastillas eran aqui sobre, quan jo hi entrat á la rebotiga.

—Y á mi que m' explica?

—Já veurá, dispensi; lo mèu desitj no era altre que 'l de evitar una desgracia. Precisament eran pastillas envenenadas per matar ratas, y si per equivocaciò algú se les menjés, ja hauria begut oli.

En Quirse tornantse groch com la cera, agafantli un tremolor, y cayent sobre una cadira:

—¡Ay!.. ¡Ay!.. ¡Ay!.

L' apotecari:

—¿Qué es aixó?... ¿Qué tè?

—¡Ay!.. Corri... corri per mort de Déu... M' hi envenenat...

—¿Se haurá menjat las pastillas?

—Sí senyor... cuyti... socòrrim.

—Amigo, si que l' hem fet bona!... ¡Oh y una dòsis tant carregada!... No sè pas com ho arreglaréml... En Quirse se sentia malament de debò, al escoltar aquellas paraulas.

—Pero no 'm deixi morir..... donguim un contraveneno, exclamava ab véu lllostmosa.

—Bueno, ja l' hi donaré; pero l' hi adverteixo qu' es una sustancia molt cara.

—Costi lo que vulga..... cuyti.

—Ja veurà, com vosté hi vist que tenia la costum de fer lo preu avants, dech advertirli que se 'n fará tres duros.

—Corri, home, corri..... ¡oh quin torment!

Lo resultat d' aquella escena 's prevéu: un emètich, un gran vòmit y tres duros fora de la butxaca.

—¿Vol dir que ja no hi ha perill? preguntava en Quirse després del tropell.

—Creci que no; no obstant si l' hi repetia 'l dolor de ventre torni, y porti tres duros més.

Lo llaminer se 'n vá anar á casa sèva, corregut, impresionat groch y ab un mal gust á la boca que l' hi donava basca.

—¡Ah! exclamava ab tristesa. Ja no hi volia anar. Un altre dia res d' apotecaris: me 'n vaig á ca'l adroguer y diga lo que vulga 'l metje. Allá al mènos hi ha carmetlos, atmeillas ensucradas y pega dolsa.

P. DEL O.

UN SANT SUPERNUMERARI.

(TRADUHIT del Charivari.)

Lo difunt Benet Labre no está gens content. Per l' avaricia dels seus devots, que may acaban de ferli 'ls quartos indispensables per la canonisaciò, lo pobre pollós no gosa en lo paradís de la consideraciò més minima.

Menja á la cuina, escombra 'ls quartos, enllustra las botas y vuida las gibrelletas, en lloc d' estarse repapat, sense fer res, com los altres sants que tenen los papers en regla.

Concebeix grans simpatias per la senyoreta Maria Alacoque, y aquesta 'l tracta ab indiferencia y fins ab despreci. Lo mènos que fa es burlàrseli á las barbas de la ganseria dels suscriptors.

—¿Qué tal? ¿Cóm estém de fondos per la canonisaciò?

—Miri aquí, per are aném marxant: ja passém de vint mil frachs.

—¿De molt?

—De setantacinch céntims.

—Tira peixet! No cal pas que l' argenter vaja massa depressa á servos la corona.

—¡Ay Senyor! Es molt difícil reunir cent cinquanta mil franchs que 's necessitan per una canonisaciò.

—Anéu á trobar á Maria Egipciaca; ella que no es gens escrupulosa pots'e obrirà crédit.

—¡Ah, que 'n es vosté de cruel! Cregui que la menjana que 'm consum, m' ofén mènos que 'l rigor de las sèvas paraulas.

—¡Ex!... Las que vos diheu fán olor de sofre y d' ungüent de soldat. Si fins mirantvos de lluny á un hom' l' hi vé frisansa.

Vivament afectat per la lentitud ab que 's cubreixen los gastos de la postulaciò de la causa, Benet dirigeix cartas y mès cartas als periódichs ultramontans *Lo Mon* y *l' Univers*. Los redactors, avants de llegirlas, las remullan ab vinagre, y després las publican, sense resultat.

Per mènos de dos quartos lo pobre Benet Labre retiraria la sèva candidatura, y aixó que quan era al mon vivia de demanar caritat; pero tant y tant s' exten la mà, que al últim cansa.

—Es fastidiós, diu dirigintse á Sant Fiacre: per mès que estich fent tot lo que puch, per donar probas á la Fransa de la mèva protecció poderosa, lo cert es que 'ls devots fan lo sonso, com si l' un ho encomenés al altre.

—May dirias qué faria jo al tèu lloc? Deixaria estar á la gent, y m' arreglaría jo mateix.

—Si no desitjo altra cosa; pero á veure ¿cóm ho faig?

—Amigo, belluga't, barrina...

—Una idea, Fiacre estimat, dona'm una idea, y jo t' ho agrahiré per tota una eternitat.

—Una idea?... Ja ho dius, tú!... Una idea... una idea... una idea... (Lo sant barrina picantse 'l front ab la mà.) Calla! Ja la tinch.

—¡Ay, gracias á Déu! Cuya, digas y tréume de pena.

—Ja veurás: agafas los vint mil franchs reunits pels teus suscriptors y plantas una botiga suntuosa.

—En un barri rich?

—Al revés, en un barri de drapaires, en lo barri mès miserable que trobis.

—Miseria y luxo... com hi ha mon no t' entench.

—Omplas d' anuncis la quarta plana dels periódichs.

—Mira que 'ls drapaires arreplegan los papers; pero no 'ls lleixeixen.

—No hi fa res: tú veurás com lo tèu establiment entre mitj de tanta porqueria, cridara l' atenció: tú veurás com tothom vindrà á contemplá 'l rétol, pintat per un realista distingit.

—Lo rétol! ¿Y que ha de representar aquest rétol?

—Un paràssit colossal descalabrat per un llamp que l' hi vè del Cel: al dessota una inscripció ab lletras d' or: *Al poll aniquilat.*

—Magnific!

—No 't descuidis de la xicotxa encarregada del despaig: buscas que siga rossa y grassona y la fas estar á la botiga rodejada de pots, perfumadors, manxes y altres objectes per l' istil.

—Es a dir: m' aconsellas que 'm planti de quinllaire.

—Res de quincalla: no has de vendre més que polvos insecticidas.

—¡Oh! magnific! Ja tinch assegurat lo porvenir! Fiacre del meu cor, vina als mèus brassos!

—Alto, mestre, no t' arrimis. Quedas dispensat de darmel la mà.

—Quina ideal! ¡Oh quina idea! *Los polvos Labre, l' Insecticida Benet!*... Arriba! Veniu a mi tots los ronyosos, tots los pollosos, tots los tipos plens de menjansa de la cristiandat. Are si que la mèva canonisaciò es cosa feta. Per fi podré menjar á taula ab los amos, com lo primer sant que puga haverhi.—Yá proposit gno podria comensar per fer la probatura dels polvos insecticidas sobre mi mateix? ¡Qui sab! En fi, ja ho pensarem.

LLUIS LEROY.

JAMAY!

SONET.

Ja estich resolt á tot; aquesta vida la trobo insopportable y vull deixarla; allá hont sigui la mort, vaig á buscarla.

Aquesta societat tan envilida que viu sols de l' engany y la mentida, no tinch ja mès valor per contemplarla, ni forsas suficients per admirarla com fan los seus esclaus que ab bella brida aquest mon-societat á gust los mena. Tinch temps encar; avants d' esclavisarme, avants de rossegà la vil cadena, mil voltas ans la mort, suicidarme.

—Mes cóm? De qué 'm valdré? ¡Oh forta pena! De quin modo... yo ho tinch: penso casarme.

RAMON COLL GORINA.

UN COP D' ULL ALS TEATROS.

Ha comensat á caure ja la fulla dels arbres; al vespre fresqueja y als teatros d' istiu qu' encare no s' han rendit hi assisteix lo públich ab l' abrich preparat. Lo Tivoli ja ha acabat; lo Retiro está si cau no cau; y per are no queda mès que 'l Circo Eqüestre, ahont si b' es veritat que 'l públich sent la fresca, en cambi 'ls artistas, saltant y fent exercicis violents, al cap de dos minuts ja suan. De manera que á dreta lley los artistas eqüestres, acróbatas y gimnastas haurian de abonar un tant al públich, perque aquest ab la sèva presencia 'ls dona ocasiò de treure's lo fret de sobre.

La major part dels teatros d' istiu, que gandulejan tota la senmana, fan dos jornals al diumenge. L' Espanyol presenta encare l' *Urganda* y *Novedats*, ab la companyia d' en Tutau y la Mena ha comensat, com los altres anys, á fer felissos als aficionats al drama y al melodrama. L' últim diumenge ván donar-se dues funcions: *Virginia ó la República de Roma*, á la tarda; y *Bien aventurados los que lloran*, al vespre: dues bonas entrades y molts aplausos.

L' empresa del Circo eqüestre ha tractat de despidre dignament del públich de Barcelona. L' espectacle *Le Cendrillon*, en lo qual hi prenen part uns 120 noys, s' ha montat á tot gasto, en la part de decoracions, atrés y vestuari, á càrrec respectivament dels Sres. Carreras, Tarasó y Veronelli. ¡Visca 'l rumbo!

Dels teatros d' hivern, Romea ocupa la vanguardia: los días de funció catalana *Lo cércol del foix* fá 'l gasto: los demès días se posan las obras principals del repertori. En Brugada, empresari del Principal, es á Madrid á acabar de reunir una bona companyia dramàtica: al Circo comensará aviat una companyia de sarsuela, y del Liceo se 'n contan grans coses, que nosaltres creyem veure realisadas. Ja han arribat los principals artistas; ja 'l gran mestre Sr. Faccio ha empunyat la batuta y dirigeix los ensaigs, y 'ls filarmònichs esperan lo dia 22 de octubre, fetxa de la inauguraciò.

Mentre tant la Societat de concerts n' ha donat tres en lo teatro Principal, baix la reputada batuta del Sr. Dalmau. Moltes pessas ván ser executadas perfectament; altres se ressentian de alguna falta d'

saigs. Entre les que han agratit més s' hi conta *L'Arlesienne* de Bizet, inspirada en cants populars de la Provença que semblan cusins germans dels de Catalunya. Encara que la música siga una espècie de llenguatge universal, lo cert es que també té 'ls seus idiomas y fins los seus dialectes.

Crech que no tinc necessitat de parlarlos del intrépit Mr. Mayet, que cada diumenge s' eleva en globo. Diumenge passat va ferho en companyia de un aficionat «echando un brindis por los aires, així ho deyan los anuncis, à la salud de Viva España». Lo globo va anar à caure al mitj del Port. ¡Ay Senyor! Fins los aeronautas donan disgustos al pobre Sr. Garan!!

En la Gran Via, prop del Passeig de Gracia, s' ha instalat lo *Pabelló imperial japonés*. Aquesta instalació mereix capitol apart.

Lo Pabelló per la banda de fora representa un temple japonés, decorat ab gust y riquesa y sobre tot ab molta propietat. Basta veure'l per tenir ganas d' entràrhi. Ala, donchs, prenguin entrada y segueixin.

Ja som al vestibul: una colecció d' objectes japonesos, tots notables per la seva originalitat y molts d' ells pels gust artístich, forman un verdader museo, digne de atenció y d' estudi. Fixinse ab los maniquis, que portan trajes auténtichs: n' hi ha un de molt lleuger y molt llampant. La part lleugera es un drapet de tela que tapa las vergonyas; la part llampant es l' esquena, pintada de tots colors. Hi ha ademès guerrers cuberts ab l' armadura: alguns, per imposarse al enemic, ván ab bigotis postissos de canem.

Armas, jerrós, plats, capsetas, parassols, transparents, candeleros, idols y un sens fi d' objectes de molt valor donan interès à la colecció.

En les tres galeries, à més de una colecció de fotografías y de dibuixos y escriptura, hi ha set escenaris ab decoracions y figures de tamanyo natural que representan vistes y escenes de la vida intima del Japon. No les vull descriure per no privarlos de la sorpresa. En la primera—interior de una família—hi ha un cego que està gratant à una nena molt maca ajeguda à terra. Creguin que val més ser cego al Japon que à Espanya: aquí 'ls cegos gratan una guitarra y gracies.

Las decoracions estan pintadas admirablement: ¡bè pels Srs. Urgellés y Moragas! Las figures, vingudas expressament del Japon, son molt ben modeladas. Algunes se confonen ab lo natural.

Una cosa hi trobo à faltar, deya un espectador: que no sian japonesos de debò y que parlin.

Tant se val, l' hi responia un company: ¡com que tampoch los entendriam!

Mereix un aplauso lo Sr. Maristany, qu' en los seus viatges al Japon, ha sapigut reunir una colecció tant notable, y l' mereixen també 'ls dos citats artistas, Gracias à n' ells se pot anar al Japon, no més que arribantse à la Gran Via.

N. N. N.

EMPEDRATS.

Trayentme la pols de sobre
à causa de haver caigut,
mentres la gent deya.—Pobre!
Qui jemega ja ha rebut.

Vaig dar una ensopagada,
vaig anar sis pasos lluny
y 'm veig la mà ensangrentada
y una pelada en lo puny.

Escena que no's descriu,
vaig quedarme sofocat,
surt un bitlletaire y diu:

—Que 'n vol un del empedrat?

A. SOLER V.

ESQUELLOTS.

Los honors de la present setmana tocan de dret al senyor Garan, l' inginyer director de les obres del Port de Barcelona.

A n' aquest senyor se l' hi deuen unes grans disputes ab l' empresa constructora del carril de Valls à Vilanova y una gran serracina ab la Junta d' obres del Port, o sigui dos espectacles en una sola setmana.

En cambi les obres que l' hi estan confiades no s' acaben mai.

Los inglesos diuen que 'l temps es or.

Y l' director de les obres pensa lo mateix: per xò diu: que durin tant com pugan.

Jo ja ho veig, lo senyor Garan y l' senyor Gumá son incompatibles: lo Sr. Garan es la calma petrificada y en cambi l' Sr. Gumá es un belluguet que sense fer res no pot estarhi.

—Pero, D. Francisco, diu lo Sr. Garan: ¡qui l' hi fa fer les coses tant depressa! Ab ménos de dos anys nos planta un carril, ab un pont sobre l' Llobregat, tres kilòmetres de túnel y una piça d' obres difícils y cos-

toses! ¡qui s' ho havia de pensar que anés tant precipitat!

—¿Que s' creu que tothom es com vosté, D. Maurici, que sembla l' Sr. Reparos? ¡Hont s' es vist 21 anys per fer un Port, y encara no tenintne prou, sortir are demanant una próroga de 16 anys més y un augment de 26 milions de pessetas!

—Bè, miris, ab mi no s' hi fiqui. Lo que jo l' hi dich es que vosté no passarà.

—¿Que no passaré? La locomotora passa per tot.

—Pues à veure, que passi per sobre d' aquesta real ordre.

—¡Una real ordre! Ja ho dich jo que vosté sempre s' lleva tart. ¡Voste té una real ordre privantme l' pas! Donchs jo 'n tinc un' altra deixant aquella sense efecte. Tinga!

D. Maurici pica de pèus: los treballadors del Port hi acuden en actitud amenassadora contra 'ls treballadors del carril. Aquests se disposan à la defensa. Barcelona està à punt de presenciar una batalla.

Pero no tingan por: los treballadors del Port, acostumats à dormir baix l' entesa direcció del Sr. Garan, no faran més que anar-se'n à jeure sota de una barca. Ni l' xiulet de la locomotora es capás de despertarlos.

Alguns individuos de la Junta y l' Sr. Garan s' estiran los cabells. Aquells tenen drets, facultats y prerrogatives, y l' Sr. Garan té una idea molt especial sobre la Junta.

Los senyors de la Junta son las ovellas; lo Sr. Garan es lo pastor: ó mes ben dit: los senyors de la Junta son conillots de guix: ó millor encara, son diputats de la majoria; lo Sr. Garan es en Cánovas.

Un dia 'ls conillots s' exaltan:—Bo, bo vol dir bobo, y algunos presentan un vot de censura contra l' Sr. Garan y 'ls altres formula la dimisió.

D. Maurici no vol humillar-se: Jo ho soch tot, vostès res. Y ja tenim que dintre de la Junta hi ha un trangu com als molls de San Bertran los días de llevant. A alguns individuos se 'ls rompen las amarras, com à alguns barcos pochs días endarrera.

De modo que D. Maurici ni sab fer un port tranquil ni tenir una Junta sossegada.

No més que ab matèries de treballar es quan no s' acorda: en las altres qüestions lo diable que l' aguantí.

Un simili: ¿En què se sembla are com are l' Sr. Garan à las escoelleras del Port de Barcelona?

—En que fà morros.

La principal desgracia que podia succehirli al senyor Garan, es que prengués la seva defensa l' *Diari de 'n Brusi*.

Causa defensada pèl Brusi, causa dolenta y causa perduta.

Nosaltres desitjém una cosa no més: que à la direcció del Port de Barcelona s' hi posi un director més actiu, més laboriós y ménos aficionat à armar quiernas.

Per això no creagn que vulga que l' Sr. Garan se quedi sense empleo, res d' això: aquí à Barcelona mateix trobarà en què ocuparse, ó en què no ocuparse, que pèl cas es lo mateix.

Lo Sr. Mañé ó l' Sr. Cornet y Mas ó qualsevol de la redacció de 'n Brusi pot recomenar-lo al cordoner del carrer de la Corribia y al Cabildo eclesiástich, porque l' hi encarreguin definitivament les obres de la Séu.

Novas peregrinacions à Montserrat.

Dias 15 y 16 del corrent hi anirán los poetas catalans: es à dir, los poetas de la crosta de baix; no 'ls poetas de la crosta de dalt.

Entre les ceremonias que s' anuncian hi figura la de pujar à Sant Geroni «cantándose allí una salve para implorar la bendicion de la Virgen sobre su predilecta Cataluña y demás pueblos del reino que hablan nuestro idioma».

Això vol dir que 'ls poetas no participaran d' aquesta benedicció, porque han publicat l' anuncii en castellà, de modo que no hablan nuestro idioma.

Lo dia 17 hi anirán los neos de Mataró, Badalona, Tiana, Alella, Masnou, Teyá, Premià de mar, etc., etc. D' aquesta peregrinació se 'n dirà pelegrinació de la Costa.

No s' anuncia cap festeig.

Pero tampoch es necessari: son pelegrins de terregada.

Mes Jay! quant ménos se pensa, un frare de Montserrat, se tira de cap al pou.

Qui sab, vèlgam Déu, si algun frare 'ls està reservant una sorpresa per aquest istil!

Al poble de Sant Adrià de Besós, lo primer tinent de arcalde va ser mort de una perdigonada.

Un periódich local donava la noticia y deya:

«El juzgado levantó el cadáver de San Adrián de Besós»

¡A quins temps hém arribat! Fins los sants tinguts fins are per immortals poden morir de una perdigonada.

En varias iglesias de Barcelona hi vist un cartell ab lo següent títol:

«ESPAÑA EN ÁFRICA».

De prompte m' hi recordat de Dumas, autor d' aquella frase «l' Africa comença als Pirineus.»

Pero no s' tractava de Dumas, sinó de recullir diners, vulgo limosnas, entre 'ls catòlichs per construir una iglesia à Oran.

Un capellà qu' enten molt lo negoci deya:—En aquella terra hi moren molts espanyols sense fer cap deixa, per falta d' iglesia. ¡No es una verdadera llàstima que 's perdi aquella hisenda per falta de cultiu?

Ja s' havia arreglat la huelga de Sant Martí de Provensals.

Los fabricants havien convingut en que per compte de tocar la campana tocarien lo pito.

—Se 'ns en dona un pito, van dir los treballadors.

Pero are, per infraccions dels fabricants, s' ha tornat à reanudar la huelga.

Una cosa desitjo y es que s' arregli aviat y definitivament.

—Cóm?

De una manera ó altra, sigan pitos, sigan flautas.

HISTÓRIC:

En una casa de joch un redactor de un periódich carli que la freqüenta, topa ab un capellà, que s' ha vestit d' home per anar à experimentar las sensacions de la ruleta.

—Mossen Fulano! y donchs que ha vingut à veure si guanya algunes missas?

—Si no callas, se dono una castanya.

Nota: Obra en nostre poder lo nom del capellà y l' nom del redactor.

EN LO CIRCO EQÜESTRE.

Lo mulato Cook fà alguns exercicis eqüestres ab molta limpiesa.

Al veure'l tant jove y que ho fà tant bè, diu un concurrent:

—¡Quin porvenir té aquest xicot!

—Mes negre, l' hi respon un que seu al seu costat.

UN BAIX D' OPERA.

UN ENEMIG DEL MATRIMONI:

—Aquesta si qu' es la pitjor contracta que pots firmar en tota la tèva vida.

Resposta del baix:

—Al ménos aquesta es una contracta segura.

MANERA DE VIURE À BARCELONA.

«A Barcelona es precis fè 'l rich quant s' es pobre y 'l pobre quant s' es rich.»

A ROSA.

SONET.

Si es cert que la més bona confitura se troba al pot petit, iú deus ser, Rosa, de las donas que hi vist la més hermosa, puig que tot es petit en ta figura.

Petita á fó en extrem n' es ta cintura, petita ta boca es y apart graciosa, petites tas dents son com no 's suposa, y n' es lo tèu nasset de xica hetxura.

Petitas tas mans son com no 's pot creure, molt xicas de tots ulls las blancas ninas: y tan xichs los tèus peus, que quan caminas de sola ton vestit, no 'ls deixas veure.

Tot es petit en tú, y hasta m' animas a dir que ho es ton cor, puig no m' estimas.

J. C. (PSEUDÓNIM).

QUÈNTOS.

—Ab qui 't vesteixes, Emilio? preguntava un jove à un altre, al veure que duya un traje molt elegant.

—Ab en Monrás, ab en Galve, ab en Sanchez, ab en Mas, ab en Lau, ab en...

—Y donchs quants sastres tens?

—Una dotzena ó una dotzena y mitja.

—¡Qu' estás borrange!

—Fuig, burro: d' aquesta manera reparteixo més bés de deutes entre tots.

En un dinar d' etiqueta, à una senyora guapíssima l' hi toca seure entre-mitj de un jove que no fà més que mirarla y omplirla de atencions y un senyor de mitja edat molt sornut y molt fret.

D' en tant en tant la senyora 's gira del costat d' aquest, fins que al últim lo jove l' hi diu:

—Vol ferme un favor, senyora?

—Demani.

—No 's giri pas del costat d' aquell senyor tant fret

—Perque?

—Perque podria costiparse.

—¡Senyoret, senyoret! La senyora acaba de morir, are mateix! exclama tot assorat un criat, ficantse á le arcoba en que dorm lo seu amo.

—¿Cóm? ¿Qué dius? pregunta aquest desveillantse.

—Que are mateix s' acaba de morir la senyora.

—Ay, Déu mèu! contesta l' amo girantse de l' altre costat. ¡Y quin dolor mès gran tindrà demà quan me desperti!

Al mitj del hivern, un senyor véu á un noy, poch me nos que despullat, jugant al mitj del carrer com si ta cosa.

—Escolta, noy, l' hi diu, y no tens fret anant d'aquesta manera mitj despullat?

—¿Qué tè fret á la cara vosté?

—A la cara 'l fret no se sent.

—Donchs ja veura, fássas carrech de que tot lo mèu cos es cara.

En una bullanga que hi haguè á Girona, fou près lo cap de moti, home molt esbalotat y rich comerciant de bestiá.

Lo governador l' envia á buscar, y despès de haberhi tret las sévas del cap, aconsellantli que no 's fiqués mès en política, perque no hi entenia gens ni mica, tot accompanyantlo á la porta l' hi vā dir rihent:

—«Creyéume, mestre; per tractar ab animals sou un gran diplomàtic; pero per tractar ab diplomàtichs sou un gran animal.»

Un home, al carrer dels Calderers, baixava una escaleta, y al arribar á la porta, 's posá á cridar desafordadament:

—¡Socorro, socorro!

Tot' hom acudi: l' arcalde de barri que venia endavant, los vehins y tots los que passavan.

L' arcalde l' hi preguntá:

—¿Qué hi ha, mestre, qué hi ha? ¿qué teniu? ¿perquè cridéu?

—Cál, res...—contestá l' home tranquilament, tot mirant per l' ull de la escala,—es que crido á la mèva dona perque 'm baixi la pacatilla y 'l llibret que m' ho he deixat á la butxaca de las altres calsas.

QUESTIÓ CANINA.

—Ola, Moro.

—¿Qué tal Colom?

—Ja véus com s' han acabat aquellas angunias del carretó.

—No me 'm parlis Colom: si sabia ahont viu l' arcalde l' hi aniria á dar una serenata de grinyols.

TRENCA-CAPS.

XARADAS.

I.

Si es que 't trobas molt cansat
no podrás hu dá un primera,
y si encare no has dinat
prou tindrás quarta ab tercera.
Si á la vaquería vas
trobarás tersa-segona,
hu-dos en los fornys veurás
y dos-tres es nom de dona.
Los caballs, matxos y bens
gustosos menján total.
¿Y ab tans datos no la tens?
ves noy, rumia com cal.

LL. MILLÀ.

II.

M' agrada pendre un total
perque 'l trobo molt primera:
dos es nota musical
y també ho es la tercera.

UN TAPÉ Y F. DE R.

CONVERSA.

—Pau, vaig pender una quimera
ab lo germá de l' Ambrós!...
—¿Del Ambrós? ¿Quin germá era?
—T' ho he dit y no ho sabs, talós?

Q. ROIG.

TRENCA-CAPS.

Xuclá, Ases, Bellafla, Ripoll, Sabateria, Amargós, Infern, Donzellos, Agla, Obradors.

Colocar aquests noms en columna, de manera que la primera lletra dongui 'l nom de un carrer de Barcelona:

EX-BOLEA N.º 1.

MUDANSA.

Quatre total sense por
m' han robat uns grans diamants
y unas tot de plata y or
á las voltas dels Encants.

AGUILETA.

TERS DE SÍLABAS.

... ...
... ...
... ...

Omplir los pichs ab lletras que vertical y horisontalment digan: 1.º ratlla: una ciutat de Catalunya; 2.º un antich jefe romà; y 3.º un rey israelita.

RAFAEL L.

TRENCA-CLOSCAS.

Carmona.

Ab las lletras que componen la precedent paraula, formar un títol.

RATA D'ESCRITORI.

GEROGLÍFICH.

VIT
I
VI
TI
I

J. PLANÀS.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NÚMERO.

1. XARADA 1.—Ca-mi-la.
2. IDEM 2.—Ca-fé.
3. MUDANSA.—Veí.—Cel.—Mel.—Gel.—Pel.—Fel.
4. ACENTÍGRAFO.—Sopá.—Sopa.
5. CONVERSA.—Nicasia.
6. LOGOGRIFO.—Cambrils.
7. QUADRAT DE PARAULAS.—M A C A
A N I S
C I R I
A S I A

8. GEROGLÍFICH.—Com mes sabi es un home mes cavila.

Barcelona. Imp. de Lluís Tasso, Arch del Teatro, 21 y 23.

ACTUALITATS.

NEGRAS Y BLANCAS.

Lo dia que arriba gobernador nou.

Alguns dias després de haver arribat.